

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 216.099 van 27 oktober 2011
in de zaak A. 201.215/X-14.805.**

In zake : 1. Michel ADRIAENS
2. de b.v.b.a. CIMAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Els Empereur
kantoor houdend te 2600 ANTWERPEN
Uitbreidingstraat 2
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sven Vernailen
kantoor houdend te 2018 ANTWERPEN
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :

de n.v. DE SCHEEPVAART
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Willem Slosse
kantoor houdend te 2018 ANTWERPEN
Brusselstraat 59
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 20 juli 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 15 april 2011 van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken “houdende machtiging van NV De Scheepvaart om over te gaan tot de hoogdringende onteigening ten algemene nutte van onroerende goederen op het grondgebied van de gemeente Ranst, bestemd voor de uitvoering van het project ‘herbouwen van brug Oelegem I, het

aanleggen van een verbinding met het jaagpad', kadastraal bekend sectie B, nr. 506/b.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 oktober 2011.

Staatsraad Johan Bovin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kristof Hectors, die loco advocaat Els Empereur verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Karolien Bulckmans, die loco advocaat Sven Vernaillen verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Stijn Brusselmans, die loco advocaat Willem Slosse verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Tussenkomen

3. Met een op 26 augustus 2011 ter post aangetekend verzoekschrift vraagt de n.v. De Scheepvaart om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om dat verzoek in te willigen, wat betreft het administratief kort geding.

IV. Feiten

4.1. De eerste verzoeker is eigenaar van een perceel dat is gelegen aan de Oude Baan 4 te Ranst, kadastraal bekend sectie B, nr. 506/b (deel), dat de inneming 1 vormt van het onteigeningsplan.

Op dit adres is tevens de maatschappelijke zetel gevestigd van de tweede verzoekende partij, waarvan de eerste verzoeker de zaakvoerder is, en waar deze laatste zijn woonplaats heeft.

4.2. De bestreden onteigeningsmachtiging kadert binnen de studie voor de verhoging van de bruggen over het Albertkanaal. Volgens de aanhef van het bestreden besluit is de onteigening nodig voor de vervanging en verhoging van de brug Oelegem I en de verbreding ter plaatse van de doorvaarbreedte tot 78 meter. De geplande onteigening moet de aansluiting vanaf de Oelegemsesteenweg naar het jaagpad voor fietsers mogelijk maken door de aanleg van een talud en een onderhoudszone.

4.3. Op 29 september 2010 wordt de eerste verzoeker aangeschreven door de tussenkomende partij, waarbij melding wordt gemaakt van de geplande onteigening van een deel van het perceel dat kadastraal bekend is onder sectie B, nr. 506/b.

4.4. Met het bestreden besluit van 15 april 2011 van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken wordt de n.v. De Scheepvaart gemachtigd om over te gaan tot de onmiddellijke verwerving bij wege van onteigening ten algemenen nutte bij hoogdringendheid van een gedeelte van het perceel gelegen op het grondgebied van de gemeente Ranst, 2de afdeling Oelegem, sectie B, nr. 506/b dat nodig is om het project ‘herbouwen van brug Oelegem I, het aanleggen van een verbinding met jaagpad’ te kunnen realiseren, wordt de verwerving ten algemeen nut verklaard en wordt de rechtspleging bij

hoogdringende omstandigheden, bepaald bij de wet van 26 juli 1962, van toepassing verklaard.

Dit besluit is aan de eerste verzoekende partij betekend met een begeleidende brief van 23 mei 2011.

Dit besluit wordt tevens bij uittreksel bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 6 juni 2011.

Op 23 mei 2001 werd de stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het herbouwen van de brug over het Albertkanaal te Ranst (Oelegemsesteenweg) volgens bestek nr. WBK/BB1007, om reden dat “de aanvraag onvoldoende gegevens (omvat) om een grondige beoordeling te kunnen maken van de werken”.

Op 8 augustus 2011 (datum van het ontvangstbewijs) werd een nieuwe aanvraag ingediend. Deze aanvraag blijkt thans nog hangende.

V. Ontvankelijkheid van de vordering

5. De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering. Er bestaat vooralsnog geen noodzaak om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over deze excepties dringt zich immers slechts op indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VI. Onderzoek van de vordering

6.1. Overeenkomstig artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Uiteenzetting door de verzoekende partijen

6.2. In het verzoekschrift zetten de verzoekende partijen het moeilijk te herstellen ernstig nadeel uiteen als volgt:

“De onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kan verzoekende partijen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkenen.

Eerste verzoekende partij heeft zijn woonplaats op het betreffende perceel. Tweede verzoekende partij heeft er haar maatschappelijke zetel. Zoals hierna wordt aangetoond, komt door de bestreden beslissing de woonkwaliteit van eerste verzoekende partij in het gedrang, en wordt kwalitatieve exploitatie door tweede verzoekende partij ter plaatse gehypothekeerd. Dit nadeel is nakend, nu de onteigeningsmachtiging steunt op de ‘hoogdringendheidsprocedure’, waardoor eerste verzoekende partij redelijkerwijze een snelle opstart van de gerechtelijke onteigeningsprocedure voor de Vrederechter kan verwachten.

Verzoekende partijen wensen in dat verband op te merken dat de stedenbouwkundige vergunningsprocedure en de onteigeningsprocedure in mekaar moeten overvloeien, in het bijzonder zo onteigend wordt bij ‘hoogdringendheid’. Normaliter moet een definitieve stedenbouwkundige vergunning ruimtelijke garanties inhouden, en kan vervolgens onteigend worden. Thans is het andersom, en de bestreden beslissing vormt de start van een project dat verzoekende partijen aanzienlijk en op niet te herstellen wijze zal benadelen.

Vooreerst is het moeilijk te herstellen ernstig nadeel van verzoekende partijen gelegen in de fundamentele onzekerheid die door de bestreden beslissing gecreëerd wordt.

Enerzijds werden in de weigeringsbeslissing van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar dermate fundamentele bezwaren geuit over de realisatie van het betreffende project (cfr. geen advies van de Vlaamse Bouwmeester, geen onderzoek van de impact op de omgeving, geen evaluatie van de erfgoedwaarde van de bestaande brug), dat het maar zeer de vraag is of het project stedenbouwkundig wel aanvaardbaar is. Anderzijds worden verzoekende partijen thans geconfronteerd met de situatie dat zij bij hoogdringendheid onteigend kunnen worden, ter realisatie van een hoogst onzeker project. Enkel door middel van de schorsing van de bestreden beslissing kan voorkomen worden dat NV De Scheepvaart een onteigeningsprocedure bij hoogdringendheid opstart bij de Vrederechter, hetgeen door Uw Raad reeds eerder werd aanvaard als ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’ (...). Enkel de schorsing van de bestreden beslissing door Uw Raad zou een totaal onaanvaardbare gerechtelijke onteigeningsprocedure kunnen voorkomen.

Verder vermeldt de onteigeningsmachtiging dat het Albertkanaal zal verbreed worden tot een breedte van 78 meter, en dat het fietspad daardoor ‘landinwaarts’ moet opschuiven. Verzoekende partijen maken zich de

grootste zorgen omtrent de overstromingsrisico's voor hun woning/exploitatiezetel. Uit de watertoetskaarten blijkt dat de oeverzone rond het Albertkanaal wordt beschouwd als 'mogelijk overstromingsgevoelig'.

Zo de verbreding van het Albertkanaal plaatsvindt, komt het betreffende perceel te Oudebaan 4 met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid te liggen in een 'mogelijk overstromingsgevoelig gebied'. Verzoekende partijen hebben hiervoor nog geen enkele garantie gekregen, en elk nuttig verweermiddel is uit hun handen zo effectief onteigend zal worden op grond van de bestreden beslissing.

Tenslotte heeft de bestreden beslissing geen enkele aandacht voor het woongenot resp. kwalitatieve exploitatie van de verzoekende partijen. Het is inderdaad zeer aannemelijk dat geluidshinder en veiligheidsrisico's ontstaan bij de aanleg van een fietspad en onderhoudszone vlak naast de woning en exploitatiezetel van de verzoekende partijen.

Verzoekende partijen verzoeken Uw Raad met eerbied een halt toe te roepen aan de opstart van een manifest onwettige onteigeningsprocedure.

Er is sprake van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel”.

Beoordeling

6.3. Luidens artikel 17, § 3, vierde lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bevat de vordering tot schorsing een uiteenzetting van de middelen en de feiten die volgens de indiener ervan het bevelen van de schorsing rechtvaardigen. Artikel 8, eerste lid, 3° van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, bepaalt dat het enig verzoekschrift “een uiteenzetting (bevat) van de feiten die van aard zijn aan te tonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, waarbij alle stukken worden gevoegd die het risico op dergelijk nadeel aantonen”.

Uit deze bepalingen volgt dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift duidelijk en concreet moet aangeven waarin precies het moeilijk te herstellen ernstig nadeel is gelegen dat zij ingevolge de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit ondergaat of dreigt te ondergaan. De verzoekende partij mag zich daarbij niet beperken tot vaagheden en algemeenheden, maar dient integendeel zeer concrete en precieze gegevens aan te brengen waaruit blijkt dat zij persoonlijk een moeilijk te herstellen ernstig nadeel ondergaat of dreigt te ondergaan.

Het moet voor de Raad van State immers mogelijk zijn met voldoende precisie in te schatten of er al dan niet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel voorhanden is, en het moet voor de verwerende partij mogelijk zijn zich tegen de door de verzoekende partij aangevoerde feiten en argumenten te verdedigen.

De verzoekende partij moet gegevens aanvoeren die enerzijds wijzen op de ernst van het nadeel dat zij ondergaat of kan ondergaan, hetgeen betekent dat zij aanduidingen zal moeten geven omtrent de aard en de omvang van het te verwachten nadeel, en anderzijds wijzen op de moeilijke herstelbaarheid van het nadeel.

Bij het beoordelen van deze schorsingsvoorwaarde kan alleen rekening worden gehouden met wat ter zake in het verzoekschrift is aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

6.4. De verzoekende partijen voeren, samengevat, enerzijds aan dat onzekerheid wordt gecreëerd door het bestreden besluit en, anderzijds, dat mogelijke overstromingsrisico's dreigen. Tenslotte wijzen zij op de negatieve gevolgen voor het woongenot van eerste verzoekende partij en voor de exploitatie van de tweede verzoekende partij.

6.5. Het bestreden besluit heeft enkel de verklaring van algemeen nut van de verwerving van het betrokken perceel en de machtiging tot de onteigening met de mogelijke toepassing van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte tot voorwerp.

De door de verzoekende partijen aangevoerde dreiging van het verlies van hun eigendomsrecht vindt derhalve haar rechtstreekse oorzaak niet in het bestreden besluit, maar in de onteigening van de betrokken inneming. De verzoekende partijen zullen evenwel pas uit hun eigendom worden ontzet wanneer de vrederechter de onteigening zal hebben toegestaan. De vrederechter kan die onteigening pas uitspreken en de provisionele vergoeding slechts bepalen nadat hij het bestreden besluit zowel op zijn interne, als op zijn externe wettigheid heeft getoetst. De verzoekende partijen zullen de wettigheidsbezwaren

die zij nu aanvoeren nog kunnen doen gelden voor de vrederechter, die er uitspraak over zal moeten doen, zodat, indien deze gegrond worden bevonden, het risico van het verlies van hun eigendom alsnog afgewend zal kunnen worden. Zelfs aangenomen dat de dreiging van het verlies van de betrokken eigendom een ernstig nadeel betekent voor de verzoekende partijen, heeft deze dreiging en onzekerheid alleszins enkel een hypothetisch en geen moeilijk te herstellen karakter in de zin van artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Bovendien vloeit de omstandigheid dat de verbreding van het kanaal en de verplaatsing van het fietspad mogelijk nadelige repercussies kan hebben op de waterhuishouding niet voort uit de bestreden machtiging tot onteigening, maar uit een nog te verlenen stedenbouwkundige vergunning, waarvan de afgifte bovendien onzeker blijkt.

Hetzelfde dient te worden vastgesteld wat betreft de overigens uiterst summiere uiteenzetting met betrekking tot “geluidshinder en veiligheidsrisico’s”.

6.6. Er dient dan ook te worden vastgesteld dat de uiteenzetting van de verzoekende partijen geen concrete en precieze gegevens bevat die aannemelijk maken dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen in de zin van artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat niet is voldaan aan een van de door artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging te kunnen bevelen. Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

BESLISSING

1. Het verzoek van de n.v. De Scheepvaart tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van
zevenentwintig oktober 2011, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld
uit:

Johan Bovin,	staatsraad, wnd. voorzitter,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Bovin